

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci

žalobkyně: **Skanska a.s.**
sídlem Křižíkova 682/34a, Praha

proti
žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**
sídlem Vršovická 1442/65, Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č.j. 1951/560/15, 69027/ENV/15, sp. zn. OH/21/15, ze dne 25.1.2016

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva životního prostředí č.j. 1951/560/15, 69027/ENV/15, sp. zn. OH/21/15, ze dne 25.1.2016 se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 3 000 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

III. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně podala k Městskému soudu v Praze žalobu proti rozhodnutí žalovaného č.j. 1951/560/15, 69027/ENV/15, sp. zn. OH/21/15, ze dne 25.1.2016. Městský soud v Praze žalobu dne 10.10.2019 postoupil zdejšímu soudu.
2. Žalobkyně se podanou žalobou domáhá zrušení napadeného rozhodnutí, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru životního prostředí, č.j. JMK 108644/2015, sp. zn. S-JMK 79274/2015 OŽP/Šich, ze dne 21.8.2015, kterým bylo podle § 3 odst. 8 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů (dále jen „zákon o odpadech“), rozhodnuto, že movitá věc – navážka cementobetonového krytu vozovky sejmutého z dálnice D2 mezi km 19,2 a 24,4 vpravo, ve směru Brno-Bratislava, umístěná na pozemcích parc. č. 4582, 4667 a 4644/1 v k.ú. Blučina, s výškou navážky cca 2-3 m, obsahující zbytky betonů do velikosti cca 80 cm, s občasnými příměsemi armování, popř. zeminy nebo hlušiny (zastoupené v jednotkách procent), jejíž objem činí přibližně 13 000 m³ – je odpadem.

II. Shrnutí žaloby

3. Žalobkyně předně namítá, že vytěžený materiál není odpadem, neboť se jej nezabavuje ani nemá úmysl se jej zbavit, naopak je zajištěno jeho další využití na realizované stavbě dálnice D2 nebo na stavbě „Terénní úpravy Blučina“. Pokud žalovaný dovozuje, že žalobkyně měla povinnost se movité věci zbavit na základě zvláštního právního předpisu podle § 3 odst. 4 zákona o odpadech, kterým mělo být vydané stavební povolení, pak takový závěr považuje žalobkyně za nesprávný.
4. I v případě, že by movitá věc byla odpadem, pak by v souladu s § 3 odst. 5 zákona o odpadech byla tzv. vedlejším produktem; touto otázkou se však žalovaný v napadeném rozhodnutí, ač to žalobkyně v odvolání explicitně namítala, nezabýval, čímž zatížil napadené rozhodnutí v této části vadou nepřezkoumatelnosti.
5. Ze shora uvedených důvodů žalobkyně navrhuje, aby zdejší soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Na svém procesním stanovisku setrvala po celou dobu řízení před soudem.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

6. Žalovaný se žalobou nesouhlasí a navrhuje žalobu jako nedůvodnou zamítnout. Na svém procesním stanovisku setrval během celého řízení před soudem.

IV. Posouzení věci

7. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní /dále jen „s.ř.s.“/), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
8. Zdejší soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná; rozhodoval bez jednání podle § 51 odst. 1 s.ř.s.
9. Podstatou sporu v posuzované věci je, zda je movitá věc (navážka cementobetonového krytu vozovky sejmutého z dálnice obsahující zbytky betonů do velikosti cca 80 cm, s občasnými příměsemi armování, popř. zeminy nebo hlušiny) odpadem podle § 3 odst. 4 zákona o odpadech či nikoliv.
10. Podle § 3 odst. 1 zákona o odpadech je odpad každá movitá věc, které se osoba zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se jí zbavit.
11. Podle § 3 odst. 4 zákona o odpadech osoba má povinnost zbavit se movité věci, jestliže ji nepoužívá k původnímu účelu a věc ohrožuje životní prostředí nebo byla vyřazena na základě zvláštního právního předpisu.
12. Pojem odpad je nutné vykládat v souladu s judikaturou Soudního dvora Evropské unie, přičemž tento výklad nemůže být restriktivní (rozsudek ve věci P. G. C-9/00 ze dne 18.4.2002). Konstrukce definice odpadu je postavena na pojmu „zbavit se“, přičemž zbavením je jak odstranění věci, tak její využití (rozsudek ve věci Inter-Environnement Wallonie ASBL C-129/96 ze dne 18.12.1997). V souladu s ustálenou judikaturou Soudního dvora Evropské unie ani ekonomická využitelnost věci neznamená, že nejde o odpad, protože všechny věci, kterých se vlastníci zbavují, byť mají ekonomickou hodnotu, jsou předmětem směrnice (rozsudek ve věci Zanetti a další C-359/88 ze dne 28.3.1990 a rozsudek ve věci Tombesi a další spojené věci C-304/94 ze dne 25.6.1997). Stejná věc totiž pro někoho je odpadem a pro jiného nikoliv. Dokonce lze říci, že jediná věc může v průběhu svého životního cyklu nabýt a pozbýt status odpadu i opakovaně, což musí její držitel sledovat (in Hanák, J.: Co je odpadem podle evropské a české legislativy? Časopis pro právní vědu a praxi, ročník 19, září 2011, s. 242). Systém nakládání s odpady, ke kterému se Evropská unie přihlásila, má totiž za cíl pokrýt všechny předměty a látky, jichž se držitel zbavuje, i když mají hospodářskou hodnotu a jsou sbírány za obchodním účelem, aby byly recyklovány, využity nebo opětovně použity (rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 2 As 28/2007 - 94 ze dne 22.5.2008).
13. V posuzované věci prvostupňový správní orgán konstatoval, že movitá věc je odpadem na základě stavebního povolení, které bylo uděleno pro stavbu „D2 Rekonstrukce CB vozovky D2 km 19,2 – 24,4, vpravo“, tedy na základě „*aktů vydaných dle právních předpisů, zejména podle zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů; z povahy věci je zřejmé, že těmito správními akty bylo de facto povoleno vyřazení konkrétní části stavby z jejího původního účelového určení, a tedy, že movitá věc byla vyřazena na základě zvláštního právního předpisu. ... Na základě výše uvedeného má krajský úřad za to, že vlastník má povinnost se této věci zbavit, resp. že došlo k naplnění znaků tohoto pojmu ve smyslu § 3 odst. 4*

zákona o odpadech, a věc je tedy odpadem“. S citovaným názorem prvostupňového správního orgánu vyslovil žalovaný v napadeném rozhodnutí souhlas.

14. Zdejší soud však s uvedenými závěry souhlasit nemůže. Ustanovení § 3 odst. 4 zákona o odpadech jasně uvádí, že osoba má povinnost se movité věci zbavit, jestliže byla vyřazena na základě zvláštního právního předpisu; stavební povolení jako individuální správní akt zakládající práva a povinnosti konkrétním adresátům jistě právním předpisem být nemůže a ani zákon č. 183/2006 Sb., stavební zákon, takové důsledky ve vztahu ke stavebnímu povolení nepředjímá. Nelze tak souhlasit s argumentací žalovaného, resp. prvostupňového správního orgánu, podle níž lze pod zvláštní právní předpisy ve smyslu § 3 odst. 4 zákona o odpadech zahrnout i (individuální správní) akty vydané na základě právních předpisů; takový výklad by byl přehnaně extenzivní, neboť by za „zvláštní právní předpis“ bylo možné označit fakticky jakékoliv správní rozhodnutí, protože v souladu se zásadou legality musí být každé správní rozhodnutí vydáno „dle právního předpisu“. Pokud se tedy žalobkyně movité věci nezbavuje, nemá úmysl se jí zbavit – o čemž není mezi stranami sporu – a současně nemá povinnost se jí zbavit ve smyslu § 3 odst. 4 zákona o odpadech, neboť takovou povinnost nelze vyvozovat z individuálního správního aktu (stavebního povolení), pak zdejší soud dává za pravdu žalobkyni, že movité věci v nyní posuzované věci nejsou odpadem podle § 3 zákona o odpadech.
15. S ohledem na vyslovený závěr o povaze movitých věcí pak již není namístě se dále zabývat navazující otázkou, zda se jedná o vedlejší produkt podle § 3 odst. 5 zákona o odpadech; takový postup by měl význam pouze za předpokladu, že by se o odpad jednalo. Uvedené platí i ve vztahu k námitce žalobkyně, kterou namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí z toho důvodu, že se žalovaný vůbec nezabýval otázkou, zda předmětné movité věci jsou vedlejším produktem. Rovněž by bylo nadbytečné zabývat se tvrzenými procesními pochybeními žalovaného. Posouzení těchto navazujících otázek totiž nemůže mít na rozhodnutí ve věci samé vliv.
16. Zdejší soud tak uzavírá, že žalovaný nesprávně posoudil stavební povolení, které je individuálním správním aktem, jako zvláštní právní předpis ve smyslu § 3 odst. 4 zákona o odpadech. V důsledku toho pak v rozporu s § 3 zákona o odpadech nesprávně označil movitou věc - navážku cementobetonového krytu vozovky sejmutého z dálnice obsahující zbytky betonů do velikosti cca 80 cm, s občasnými příměsemi armování, popř. zeminy nebo hlušiny – za odpad. Žaloba je tedy důvodná a zdejší soud napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s.ř.s. zrušil a podle § 78 odst. 4 s.ř.s. věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm je vázán právním názorem zdejšího soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

V. Náhrada nákladů řízení

17. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, jež důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

18. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch, a proto má podle § 60 odst. 1 s.ř.s. právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný ve věci úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení a je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení. Z obsahu soudního spisu vyplývá, že žalobkyni vznikly náklady ve výši 3 000 Kč za zaplacený soudní poplatek. Žalovaný je tedy povinen zaplatit žalobkyni částku 3 000 Kč ve stanovené lhůtě.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 19. prosince 2019

David Raus v.r.
předseda senátu